

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 163

Włocławek, sobota — poniedziałek 20/22 lipca 1946 roku.

Cena 3 złote

Bojkot gospodarczy

rządu generała Franco

NOWY JORK (Obsł. wł.). Międzynarodowy Związek Marynarzy zwrócił się do wszystkich organizacji o przynaglenie bojkotu gospodarczego Hiszpanii.

W odezwie tej podkreśla się konieczność przeprowadzenia akcji na płaszczyźnie ogólnej, co wpłynie niewątpliwie na przyspieszenie likwi-

dacji rządu generała Franco w Hiszpanii.

W związku z tym pismo londyńskie „Daily Herald“, w artykule pod tytułem „Jak długo?“ stawia pytanie, jak długo generał Franco, ten mały tyran hiszpańskiego narodu będzie mógł jeszcze dokonywać krzywdy swoimi rządami w Hiszpanii?

Pismo to wzywa do rozpoczęcia energicznej akcji, która by zlikwidowała faszystowskie rządy za Pirenejami.

Demonstracje w Indiach

NEW DELHI. (Obsł. wł.). W Indiach doszło do nowych demonstracji, w czasie których tłum niósł transparenty o treści antyangielskiej.

Demonstracje były wyrazem sprzeciwu wobec zamierzeń Wielkiej Brytanii odnośnie ustroju Indii. W czasie pochodu doszło do zajść, w czasie których szereg osób zostało rannych.

W Kurdystanie wre: dostawy broni agencji działają

TEHERAN (Obsł. wł.). W Kurdystanie panuje nastrój wzburzony.

Według doniesień, charakterystyczną rolę odegrywają tu agencje Anglo Irańskiego Towarzystwa, którzy zajmują się dostawą broni dla poszczególnych przewódców szczepli.

Między innymi zanotowano fakt wyłączenia światła przez Towarzystwo Anglo Irańskie na okres całej nocy. Pod osłoną ciemności dokonano licznych transportów broni i amunicji.

Jak wiemy na terenie Kurdystanu doszło już do starć.

Cała ta akcja jest skierowana przeciw rządowi centralnemu w celu osłabienia jego pozycji.

O czym rozmawiał Tsaldaris?

LONDYN (Obsł. wł.). Premier rządu greckiego Tsaldaris opuścił Londyn, udając się do Aten.

W czasie swojego pobytu premier Tsaldaris omówił w Anglii sprawy gospodarcze Grecji i poruszył kwestię pomocy dla odbudowy gospodarczej Grecji.

Ze źródeł dobrze poinformowanych donoszą, że Tsaldaris uzyskał zgodę rządu brytyjskiego na wysunięcie na konferencji Pokojowej żądań terytorialnych pod adresem Rumunii i Bułgarii.

Kopie traktatów pokojowych

PARYŻ (Obsł. wł.). Rząd francuski, jako współzapraszający na konferencję Pokojową w Paryżu przesłał do 21 państw kopie traktatów pokojowych opracowanych uprzednio w Paryżu.

Nota Jugosławii

BELGRAD (Obsł. wł.). W związku z zajściami, jakie wydarzyły się w strefie demarkacyjnej „B“, na tak zwanej linii Morgana, Ministerstwo Spraw Zagranicznych Jugosławii przesłało na ręce ambasadora Stanów Zjednoczonych notę w sprawie tych zajść.

Nota dotyczy zbrojnego starcia, jakie miało miejsce 12 lipca w wyżej

wspomnianej strefie pomiędzy oddziałami amerykańskimi a jugosłowiańską strażą pograniczną.

Nie damy Triestu

oświadczają Jugosławianie

BELGRAD (Obsł. wł.). Wicepremier rządu jugosłowiańskiego Hardak oświadczył, że kraj jego nie może się pogodzić z decyzją, jaka zapadła na konferencji ministrów spraw zagranicznych.

Decyzja ta spowoduje, że 180 tysięcy Jugosłowian zostanie oderwa-

nych od swojego macierzystego kraju.

Jednocześnie dowiadujemy się, że do Paryża ma przybyć komisja włoska, która przedstawi swój punkt widzenia na sprawę Triestu.

Pomnik lotnika Polskiego w Anglii

LONDYN (obsł. wł.). W związku z decyzją wystawienia w Anglii pomnika ku czci polskich lotników zorganizowano subskrypcję wśród społeczeństwa.

Subskrypcja ta dała bardzo dobre wyniki, przekraczając preliminowaną kwotę.

Abisynia żąda zwrotu kolonii

LONDYN (obsł. wł.). Rząd Abisynii zwrócił się z żądaniem oddania Abisynii kolonii włoskich Somali i Erytrei.

W uzasadnieniu rząd abisyński stwierdza, że kolonie te zostały im zabrane przemocą, a przeciw słuszność nakazuje ich zwrot.

W 2-gą rocznicę

Minęło dwa lata! Dwa lata ciężkiej pracy dla Rzeczypospolitej Polskiej.

DZIEŃ 22 LIPCA 1944 ROKU.

W wigilię Manifestu Lubelskiego, Armia Radziecka wraz z Armią Polską przekroczyła rzekę Bug i wkroczyła na ziemie rdzennie polskie. Na polach rozpoczęło się żniwo-branie.

I już na tej naszej wolnej ukochanej ziemi, utworzony został Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego, Rząd Rzeczypospolitej, działający i urzędujący nie na obczyźnie a w Wolnej Polsce.

P. K. W. N. rozpoczął swoją działalność coprawda na małym jeszcze skrawku polaci kraju — ale już wolnej od dżumy hitlerowskiej.

I w tym to dniu właśnie wydany zostaje historyczny manifest do Polaków w kraju, na emigracji oraz do Polaków w niewoli hitlerowskiej.

W manifestcie P. K. W. N. wzywa żołnierzy polskich do dalszego bohaterstwa w walkach i pójscia wspólnie z zwycięską Armią Czerwoną, do dalszych walk o wyzwolenie kraju.

I z dnia na dzień rodził się czyn żołnierza — obywatela. Kolejno przechodzą w ręce walczących ziemie: lubelska, kielecka, radomska, mazowiecka, Puławy (1. 4. 44), Praga (10. 14. 9).

Dniu 16—17 stycznia 1945 roku, zdobyte zostaje przez Armię polską i radziecką, miasto Bohaterów — Warszawa! A następnie już kolejno w szybkim tempie padają miasta: Jastrów, Kołobrzeg, Gdynia — Gdańsk, Rothenburg.

ZWYCIĘSTWO!

Dnia 8 maja — kapitulacja wielkiej Rzeszy!

Wielka Chwała! Żołnierze I i II Armii własną krwią zmyli kłeskę wrześniową. Powtórzył się drugi Grunwald!

I pochylili się przed majestatem Rzeczypospolitej okryte chwałą i bohaterstwem, polskie sztandary biało-czerwone. Czerwień to symbol miłości, Czerwień, bo strumieniami lala się polska krew na wszystkich ładach Europy i świata, nie wyłączając oceanów i mórz. Nie ma zakątka ziemi, gdzieby nie dotknęła polska stopa.

Biel to czystość i sprawiedliwość. Biel to szlachetne serca Polaków, kochające głęboko swoją umęczoną Ojczyznę.

Chłuba pełna bohaterstwa oręza polskiego, karta historii zbrojnej, zostaje zamknięta. A następnie przed obywatelami Polski stanął nowy czyn, Czyn Pracy!

Dnia 28 czerwca 1945 roku powstaje Rząd Jedności Narodowej. Przystąpiono z miejsca z całą energią do odbudowy i gruntownej przebudowy naszego wewnętrznego życia. I rozpoczęła się intensywna praca w kształtowaniu życia politycznego i gospodarczego Polski.

Dokończenie na stronie drugiej.

Król Piotr w Paryżu

LONDYN (obsł. wł.). Z Paryża donoszą, że przybył tam król Piotr jugosłowiański.

Przypuszczają, że przybył on tam w związku ze zbliżającą się konferencją pokojową.

Argentyńscy protestują

BUENOS-AIRES (SAP). W Buenos-Aires odbyły się manifestacje przeciw nadmiernym cenom i niskim płacom. Manifestanci nieśli olbrzymie transparenty, wyrażające żądania obniżki cen artykułów żywnościowych i krytykujące politykę gospodarczą rządu.

Kiedy policja aresztowała kilku manifestantów, tłum stanął w obronie aresztowanych. Podobne manifestacje odbyły się w innych miastach Argentyny. Rząd zebrał się na nadzwyczajne posiedzenie, celem przedsięwzięcia środków zaradczych przeciw demonstracjom.

Gruźlica w Polsce

NOWY YORK (ZAP). Dr Stevens z Amerykańskiego Czerwonego Krzyża niedawno zjeździł całą Europę i stwierdził, że ilość umierających na gruźlicę jest czterokrotnie większa,

niż była przed wojną. Najgorzej jest pod tym względem w Polsce, gdzie wojna spowodowała brak lekarzy. Z dawnych 14.000 lekarzy praktykuje obecnie tylko 6.000.

Metoda Marynarki Niemieckiej

NORYMBERGA (SAP). Przed Trybunałem odbywa się obrona Doenitza. Obrońca Otto Kranzbuehler, kapitan marynarki stwierdza, że do ostatniego dnia wojny podwodnej łodzi niemieckie miały formalny zakaz atakowania okrętów neutralnych, „chyba, że się one zachowywały tak, jak okręty walczące, żeglując ze wszystkimi światłami zgaszonymi albo też w strefach operacyjnych“.

Kranzbuehler w dalszym ciągu przyznaje, że później były wydane nie-

mieckim łodziom zarządzenia, aby w strefie operacyjnej dokonywały ataków metodą zaskoczenia, nie będąc same widziane, tak aby wywołać wrażenie, że okręt tonie na skutek natchnięcia się na minę. Przyznał również, że w niemieckiej strefie operacyjnej atakowano okręty bez uprzedzenia: „chodziło o przeszkodzenie kontrabandzie wojennej“ tłumaczy Kranzbuehler.

Na zakończenie Kranzbuehler oświadcza, że Doenitz nigdy nie był pytany o zdanie przez władze poli-

tyczne i wojskowe III Rzeszy, kiedy rozważano sprawę inwazji na obce państwa. Nigdy nie podpisał żadnej ustawy, i w ogóle niepodobna jest porównywać jego prerogatyw z działalnością Himmlera czy Kaltenbrunnera.

Anglicy podjęli już 300 milionów dolarów

LONDYN (Obsl. wł.). Wielka Brytania podjęła już pierwszą ratę pożyczki przyznanej jej przez Stany Zjednoczone.

Rata ta wynosi 300 milionów dolarów i została przekazana rządowi brytyjskiemu przed kilku dniami.

Plany U. S. A. wobec Niemiec

BERLIN (SAP). Przebywający we Franfurcie osobisty przedstawiciel prezydenta Trumana do spraw odszkodowań wojennych, oświadczył, że Ameryka podda rewizji system odszkodowań wojennych w amerykańskiej strefie okupacyjnej Nie-

miec w związku ze stanowiskiem, wyrażonym przez ministra Mołotowa na konferencji paryskiej. Oświadczył on, że ZSRR narusza postanowienia konferencji w Poczdamie.

Przykazanie dla niemieckiej młodzieży

BERLIN (ZAP). W nowym czasopiśmie wydawanym dla „Wolnej niemieckiej młodzieży“ (FDJ) pt. „Nowe życie“, na pierwszej stronie wydrukowano „przykazanie“ — „Gebot“ dla młodych Niemców. Oto ono:

Jesteś człowiekiem — Nie pozwól się znieważać — Nie pozwól się deptać — Nie pozwól się gnębić — Nie pozwól się wykorzystać „(aussauger)“ — Odrzuć myśli niewolnicze — Pozbądź się uczucia poddaństwa — Nie korz się przed żywym człowiekiem — Bo on nie jest ponad ciebie!

Przełożmy te przykazania na język polityczny, a zrozumiemy butnego ducha „Wolnej niemieckiej młodzieży“.

Dwie skrzynie bomb

JEROZOLIMA (SAP). Jak podają władze policyjne w sobotę znaleziono dwie skrzynie zawierające 71 dużych bomb dymnych i 5 bomb mniejszych. Bomby te znaleziono na parterze Uniwersytetu Żydowskiego w Jeruzalemie.

Banda NSZ w kaliskim zlikwidowana

KALISZ (SAP). Na terenie miasta Podlesia, położonym w odległości 8 km. od Kalisza w pow. jarocińskim władze Bezpieczeństwa przeprowadziły dnia 10. 7. 46 r. operację przeciwko 5 — osobowej NSZ-owskiej bandzie, która została rozbita. Po krótkiej walce zostało zabitych 3-ch bandytów, w tym znany bandyta Grobelny Marian — pseudonim „Ryś“ był zastępcą dowódcy bandy NSZ „Huragana“.

Bandytom odebrano wszystkie dokumenty bandy oraz 6 automatów, 1 KBK, 4 granaty, 4 pistolety, 15 magazynów, 1.000 szt. amunicji, 5 rowerów, radio i inne rzeczy.

300 dzieci polskich do Bułgarii

W dniu 3. 7. b. r. wzorowo wyekwirowany pociąg sanitarny Okręgu Pomorskiego PCK odjechał do Bułgarii zabierając 300 dzieci warszawskich w wieku 10—12 lat na 2-miesięczny odpoczynek nad Morzem Czarnym.

Uczestnicy wycieczki, dzieci, przeważnie sieroty po więźniach obozów koncentracyjnych niemieckich umieszczone zostały wygodnie po 6-cioro w jednym pulmanowskim wagonie pod opieką personelu wychowawczego i sanitarnego w liczbie 16 osób.

Podróż oblicza się na 7 dni w jedną stronę. W tym jeden dzień przerwy poświęcony będzie odpoczynkowi w Jugosławii.

Brak barek na Odrze

KOZLE—PORT (ZAP). Port w Kozlu jest w dużym stopniu doprowadzony do stanu używalności i mógłby pośredniczyć w znacznych obrotach towarowych, gdyby nie brak barek.

W ruchu jest obecnie zaledwie 30 polskich barek, podczas gdy dla utrzymania słabego nawet ruchu towarowego na Odrze potrzebujemy minimum 300 barek. Niemcy dysponowali przed wojną ok. 3.000 barek, które kursowały wzdłuż Odry. Dlatego też sprawa remontu barek, pod-

noszonych z dna Odry jest rzeczą niezmiernie pilną.

Pożar pociągu towarowego

HAMBURG (ZAP). Z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn nastąpiły wybuchy w dwóch wagonach pociągu towarowego, gdzie były załadowane butle kwasu solnego. Szybko rozprzestrzeniający się pożar zniszczył 20 wagonów pociągu.

Nie zapomniał o sobie

NORYMBERGA (Obsl. wł.). W związku z wiadomością o gromadzeniu kapitałów przez Goeringa w bankach zagranicznych, dowiadujemy się obecnie szereg dalszych ciekawych szczegółów.

Goering zamierzał ulokować w przemyśle amerykańskim większe sumy, by przy pomocy tego kapitału mieć wpływ na ich pracę.

Jednocześnie jednak nie zapomniał również i o sobie umieszczając część tych pieniędzy na konto osobiste.

Specjalny prokurator John Roger przystąpił do zbadania tej sprawy.

Wręczenie sztandaru

POZNAŃ (obsl. wł.). W Poznaniu odbyło się wręczenie sztandaru 86 pułkowi artylerii.

W uroczystości tej wzięli udział przedstawiciele Wojska, władz wojewódzkich i partyj.

Kara śmierci na konfidentów

SOSNOWIEC (SAP). Prezydent Bierut nie skorzystał z prawa łaski w stosunku do Jana Sapińskiego i M. Kowalskiej z Sosnowca, zasądzonych na karę śmierci przez Sąd Specjalny w Katowicach. Wyrok został wykonany.

Oboje oskarżeni mieli na sumieniu kilkanaście ofiar narodowości żydow-

skiej, które w czasie okupacji przechowywali u siebie w mieszkaniach, a następnie po obrabowaniu ich z kosztowności denuncjowali do „gestapo“.

Na skutek doniesień ze strony oskarżonych, kilkunastu Żydów dostało się do obozów koncentracyjnych, skąd już nie wrócili.

Gdzie dwóch się kłóci...

LONDYN (ZAP). „Manchester Guardian“ zapowiada ścisłą współpracę gospodarczą w strefie amerykańskiej i brytyjskiej. Wspólny ma być dla tych stref program eksportowy oraz plan zaopatrzenia w żywność. Ażeby stworzyć rynek zbytu dla przemysłu stref anglo-saskich Anglicy i Amerykanie zgodzą się na wyższy standart życiowy Niemców niż pierwotnie zamierzono.

Taka decyzja pisze „Manchester Guardian“ będzie miała poważne skutki polityczne. Doprowadzi do osłabienia spójności Rady Kontrol-

nej Sprzymierzonych, i tym samym do podważenia współpracy Sprzymierzonych w Niemczech.

Berlin oskarża Goeringa i Ribbentropa

BERLIN (ZAP). Zarząd miasta chce pociągnąć do odpowiedzialności Goeringa i Ribbentropa za nadużycia podatkowe, sięgające miliardowych sum.

Dokończenie ze strony pierwszej.

Do pracy staje robotnik, chłop, inteligent. Praca żmudna od podstaw. W wyniku wojny i okupacji na ziemiach polskich zniszczonych zostało 390 tysięcy samych zagrod wiejskich, co stanowi 1/9 część ogólnej ilości wszystkich gospodarstw na terenie obcego obszaru naszego państwa. Straty w pogłowiu bydła wynoszą 75—80 procent. A ile miast i miasteczek naszych leży w perzynie.

Rząd i reforma rolna pomagają w odbudowie miast i wsi polskich. Faktem już dokonany jest rozparcelowanie przeszło półtora miliona hektarów ziemi w ciągu jednego roku. Ponad 2 miliony hektarów na Ziemiach Zachodnich jest w trakcie parcelacji.

Przeprowadzona została akcja subwencjonowania odbudowujących się gospodarstw, uruchomiono kredyty bankowe dla odbudowującej się wsi w wysokości przeszło 200 milionów złotych.

Dymią kominy po wszystkich ośrodkach przemysłowych. Wszędzie nadwyżka produkcji. Z dnia na dzień rozrastamy się, potężniejemy. Nabieramy mocy duchowej i fizycznej. Wszystko co gorsze, pozostało już za nami.

W drugą rocznicę manifestu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego każdy z nas winien zrobić rachunek sumienia co zdziałał dla Polski Demokratycznej i co pozostaje jeszcze do zrobienia.

Pracy jest jeszcze ogrom a zadaniom podołać musimy.

Maksymilian Drzymulski.

Sprzymierzeni zamierzają obsadzić Triest

LONDYN (obsl. wł.). Wobec zamieszek, jakie wybuchają w Trieście, władze Sprzymierzonych zamierzają obsadzić doki w tym mieście.

Greccy faszyci prowokują

TIRANO (obsl. wł.). Greccy faszyci nie myślą o uspokojeniu się. Dowodem tego jest fakt, że w okresie pięciu dni przekroczyli oni sześciokrotnie granicę albańską i wywołali utarczki ze strażą graniczną Albanii.

Cegły z popiołu

BERLIN (ZAP). Chemik, inż. Richter po długich doświadczeniach wynalazł sposób na wykorzystywanie popiołu dla wyrobu cegieł i płyt budowlanych. Materiał uzyskany przez inż. Richtera jest lepszy niż cegła z gliny, a swoją porowatością chroni zbudowane z niej pomieszczenie od zmian temperatury.

Gen. Świerczewski o walkach Polaków w Hiszpanii

W dniu 18 lipca minęła 10-ta rocznica faszystowskiego napadu na Republikańską Hiszpanię. W związku z rocznicą tą przedstawiciel Socjalistycznej Agencji Prasowej odbył z gen. broni Karolem Świerczewskim — jednym z najbardziej zasłużonych uczestników walk o wolność Hiszpanii, dowódcą Brygady im. Dąbrowskiego

WYWIAD

— Jaki był udział Polaków w walce o wyzwolenie Hiszpanii z faszyzmu?

— Pragnę podkreślić — mówi gen. Świerczewski — że udział Polaków w walce o republikańską Hiszpanię nie był przypadkowy i sporadyczny. To jest naturalna kontynuacja najpiękniejszej tradycji naszej historii — walki o wolność narodów, pozabawionych wolności, lub zagrożonych w jej utracie. Polacy prowadzili boje w Hiszpanii w imię naszego starego hasła „Za waszą wolność i naszą”. Kroczyliśmy po starej drodze legionów Dąbrowskiego, Bema z 1848 roku, polskich Komunistów z 1871 r.

— My Polacy byliśmy pierwszym oddziałem Brygady międzynarodowej, związanej na ziemi hiszpańskiej.

SIERPIEŃ 1936 ROKU

— Jakie fragmenty z walk w Hiszpanii zasługują specjalnie na wspomnienie?

— Było ich wiele. Wszystkie są jednak drogie. Płynie w nich krew najlepszych naszych towarzyszy. Już w sierpniu 1936 r. — 36 Polaków — górników z Francji, tworzy załóżek późniejszy Brygady Dąbrowskiego — oddając się do dyspozycji Republice Hiszpańskiej. Wtedy, w gorące dni sierpnia 1936 r. gdy świat nie zdawał sobie sprawy jeszcze z tego, o co toczy się walka w stromych Pirenejach, na pograniczu francusko-hiszpańskim, pod Irunem, pierwsi żołnierze Brygady im. Dąbrowskiego — zwarli się w walce z kohortami Hitlera i Mussoliniego, którzy od oparowania Hiszpanii rozpoczęli podbój świata.

Oddziały marokańskie, niemieckie i włoskie, zrzucała na front pod Iruno, osławiona z udziału w napadzie na Polskę, niemiecka lotnicza brygada „condor”. Tam walczyli źle uzbrojeni, niewyszkoleni ochotnicy wielkiej idei — ramię przy ramieniu — przedstawiciele całego świata postępu i wolności.

MADRYT

— Następnie przeszedł listopad 1936 r. Casa-del-Campo. Przedmieście Madrytu, dzielnica uniwersytecka. Franco rzuca do walki Marokańczyków. Naprzeciw nim walczą dwie pierwsze brygady międzynarodowe. Dowodzi nimi nasz bohaterski Antek Kochanek — dowódca batalionu.

— Polska kompania, składająca się z około 200 ludzi, po morderczej i bohaterskiej walce, zajmuje gmach uniwersytetu. Rozpoczyna się dalsza trzydniowa walka. Zostajemy otoczeni, gmach podpalony. Lotnictwo niemieckie i włoskie razi nas gradem pocisków. Mimo to, że przy życiu pozostało ledwie ósmiu, żaden z nas

nie porzucił stanowiska — dopóki nie nadeszła odsiecz.

— Po tym przychodzi Guadalajara — i tam niepowstrzymanie parliśmy naprzód.

MAŁE MONTE CASSINO

— Marzec 1937 roku. Centrum walk była wieś Bruhnego, To takie małe Monte Cassino, tylko z tą różnicą, że leżało na dole. Zdobyć Bruhnego — oznaczało wygranie operacji. Po szeregu ataków rzucony zostaje do walki batalion „Dąbrowszczaków”. Mordercza walka. Poświęcenie naszych chłopców nie miało granic. Z okrzykiem „śmierć faszystom” szliśmy do ataku.

— Pozycja zostaje zdobyta.

— Zwycięstwo to zadecydowało o klęsce Włochów w całej tej operacji. Generał pałac spokojnie papierosa, snuje dalej swe wspomnienia.

OFENSYWA

— Po tym przyszło Ebro. 1938 r. Republikanie przeszli do ofensywy. „Dąbrowszczyce” zawsze są brygadą czołową. Wspaniale forsują Ebro. Brygada wysuwa się zawsze do przodu. Zdobywa dużo jeńców. Krwawa walka trwa przez miesiąc pod gradem 2 milionów pocisków, które tu na nas w ciągu miesiąca zrzuciło zjednoczone lotnictwo faszystów.

OCHRONA SZTANDARU BRYGAD MIĘDZYNARODOWYCH

— Jak długo walczyła brygada im. Dąbrowskiego?

— Do ostatniej chwili. Ostatnimi żołnierzami, którzy opuścili ziemię Hiszpanii w lutym 1939 r. — byli żołnierze Polscy. Nam też w dowód największego zaufania i uznania zasług wojskowych; przyznano zaszczyt ochrony sztandaru Brygad Międzynarodowych. Z tym sztandarem — symbolem sojuszu międzynarodowej walki z faszyzmem — przekroczyliśmy granicę Francji.

W PAMIĘTNĄ ROCZNICĘ

— Jak należy ocenić znaczenie dnia 18 lipca?

— My Polacy najbardziej odczuwaliśmy groźbę faszyzmu, my też najwięcej zrobimy dla pomocy Republikańskiej Hiszpanii, zrobimy wszystko, co jest możliwe, aby więcej nie powtórzył się rok 1939, obozy Majdanka i Oświęcimia.

— Dlatego też serdecznie witamy przedstawicieli bohaterskiej Hiszpanii i życzymy ludności Hiszpanii, aby jak najprędzej odzyskała wolność i aby nad narodami demokratycznymi nie ciążyła nadal groźba nowej wojny, którą przygotowuje reakcja międzynarodowa, przy pomocy Franco i jego kliki.

(Rozmowę przeprowadził Aleksander Rowiński).

RYTM KUJAW

Z pow. włocławskiego

ORGANIZACJA KOMITETÓW.

Powiatowy Oddział Informacji i Propagandy z ramienia swego, delegował ob. J. Szalka w teren, który przeprowadził w szeregu miejscowości powiatu zebrania organizacyjne, celem powołania do życia lokalnych Komitetów, w związku ze Świętem Odrodzenia, przypadającym w dniu 22 lipca rb. (md.).

BRZEŚĆ KUJAWSKI.

Ze szkolnictwa rolniczego

W myśl zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 20 maja 1946 r. (Nr. III—1191/46) będą organizowane w roku szkolnym 1946/47 trzyletnie gimnazja zawodowe (dotyczy to i szkół rolniczych), do których będzie przyjmowana młodzież ze świadectwem ukończenia siedmiu klas szkoły powszechnej w wieku 15—16 lat).

Na podstawie powyższego zarządzenia Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu poleciło przekształcić od września r. b. Powiatową Szkołę Rolniczą w Starym Brześciu na Powiatowe Gimnazjum Rolnicze o kursie trzyletnim.

Biorąc pod uwagę, że część młodzieży z braku szkół podczas wojny nie posiada wymaganego przygotowania, a granicę wieku znacznie przekroczyła. Kuratorium zarządziło przyjmowanie również i starszej młodzieży, nie posiadającej świadectwa z ukończenia 7 klas szkoły powszechnej. Dla tej młodzieży zorganizowane będzie w Starym Brześciu gimnazjum skrócone dwuletnie z kursem nauki gimnazjum trzyletniego. W ten sposób młodzież opóźniona w nauce będzie mogła o rok wcześniej posiadać niezbędne wiadomości z zakresu nauk rolniczych.

To dwuletnie gimnazjum rolnicze będzie miało charakter przejściowy. Do niego będą przyjmowani tym bardziej i kandydaci, którzy ukończyli siedem klas szkoły powszechnej i są w wieku przepisowym zarządzeniem Ministra Oświaty.

Ukończenie gimnazjum rolniczego daje uprawnienie do samodzielnej pracy, daje prawo wstępu do liceum, a po ukończeniu liceum do uniwersytetu lub innej wyższej uczelni. A więc są to uprawnienia, z jakich korzystają wszystkie średnie zakłady naukowe.

Zapisy przyjmuje i informacji udziela Szkoła Rolnicza w Starym Brześciu, poczta Brześć Kujawski. (md.).

LUBRANIEC.

Parafia lubrańska obchodziła drugi odpust w wolnej niepodległej Polsce, ku czci Najświętszej Marii Panny. Odpust połączony był z uroczystością poświęcenia dzwonów. (md.).

MILENCIN.

Georg Schindel, Fridrich Rieger oraz Iwan Kamiński—Ukrainiec, jako jeńcy niemieccy powracający z ZSRR, a chwilowo przebywający w Obozie Pracy w Milencinie.

Władze bezpieczeństwa stale czuwają i wyszukały nawet w Obozie 3-ch niebezpiecznych gestapowców, którzy nie jednego Polaka mają na swym sumieniu z czasów hitlerowskiej okupacji.

Wszyscy trzej gestapowcy niebawem odpowiadać będą przed Sądem Specjalnym we Włocławku za swoje wyczyny w stosunku do bezbronnej ludności polskiej. (md.).

MILENCIN.

Dnia 21 bm. staraniem Komitetu parafii milencińskiej, odbędzie się wielka zabawa, urozmaicona pocztą francuską i różnymi atrakcjami.

Cały dochód przeznaczony zostanie na budowę figury Matki Boskiej w lasku Nowej Wsi. (md.).

MILENCIN.

KRWAWA BESTIA.

Władze bezpieczeństwa przypadkowo natrafiły na ślad ludzkiej bestii, Johanna Wojkego, którego odnaleźli w Obozie Pracy w Milencinie.

Wojke był jednym z krwawych zbirów hitlerowskich, który w początku okupacji niemieckiej hulał na terenie powiatu rypińskiego i dokonywał masowych egzekucji na bezbronnej ludności polskiej.

Wojke — kat hitlerowski, złożył przed władzami sensacyjne zeznanie.

Odnosić przeprowadzonej przez gestapowców w m. październiku 1939 roku akcji likwidowania Polaków i Żydów w szeregu miejscowości powiatu rypińskiego między innymi w Skrwilnie, Mariankach, Rudzie i in.

Rejestr jego zbrodni okazał się olbrzymi. Jak z zeznania Wojkego wynika, w piwnicy posterunku „Selbstschutz” w Rypinie zamordowano w bestialski sposób w przeciągu 2-ch miesięcy czasu około 300 Polaków, przy czym po każdej egzekucji zwłoki pomordowanych wywożone były do lasu pod Skrwilnem i tam chowane.

Tamże spędzano każdorazowo Żydów, którzy musieli kopać doły dla pomordowanych. Po spełnieniu swej funkcji, Żydzi musieli wejść do następnych dołów, w których zostali straceni z ręcznych karabinów maszynowych.

Wojke z całym cynizmem zeznaje, że pod koniec października 1939 r., wywiezionych zostało do lasu ruzynowskiego w okolicy Rypina, 16 mieszkańców miasta, których konwojowało 16 oprawców. Czeka go stryczek przed Sądem Specjalnym.

(md.).

RAKUTÓW.

ZDRAJCA.

Edward Schattschnneider, zam. w Rakutowie, gm. Kowal, wpisany do II grupy niemieckiej listy narodowej.

Wymieniony w czasie akcji od 1941 roku w Rakutowie, idąc na rękę władzom okupacyjnym niemieckim, należał do oddziałów szturmowych „Sturmabteilung” der NSDAP.

Sąd Specjalny skazał zdrajcę na 3 lata więzienia, pozbawienie wszelkich praw oraz orzekł konfiskatę majątku. (md.).

CHOCEN.

ŚWIĘTO ODRODZENIA.

W dniu dzisiejszym tamtejszy Komitet organizuje uroczyste Święto Odrodzenia, przypadające w 2-letnią rocznicę wydania manifestu ludowego.

Na program składa się: Msza św., a następnie zawody sportowe w ramach Święta WF. i P.W.

Cały program zapowiada się uroczystie. (md.).

Kronika

DYŻURY APTEK: dzisiaj na Starym Rynku W TEATRZE Ziemi Kujawskiej Dnia 21 b. m. o g. 20-ej Leon Wyrwicz	Dzisiaj SOBOTA 20 LIPCA Czesława	Kalendarzyk słowiański Czesława Słońce: wschód o godzinie 5.38 zachód o godzinie 19.46

KARETKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO PCK Włocławek. W godzinach biurowych: Centrala PCK, Piusa XI Nr. 8, tel. 13-32. W godzinach pozabiurowych i w nocy: Dom Nacelgowy PCK, Przedmiejska 1, tel. 15-41.

W lusterku

Papierowe buty

Kupił ktoś buty; na oko nowe — tylko obcasy, hm... papierowe... Potem podeszwy, nie są to bzdury, poszły w kawałki, były z tektury...

I nie na rynku, lecz w pewnym sklepie; sam pan właściciel te buty wlepił... Wierzył w uczciwość ten który płacił, tamten wziął pieniądze — opinię stracił.

Agapit.

OBYWATELE!

Nachodzi dzień rocznicy utworzenia się P. K. W. N., dzień w którym utworzył się Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego 22 lipca 1944 r.

W dniu tym utworzony został P. K. W. N. przez cztery Partie polityczne P. P. R., P. P. S., S. D., S. L. — które wydały Manifest, dzięki któremu dziś w myśl tego programu przeprowadzamy nasz system gospodarczo-polityczny. Dzień ten jest dla nas dniem radosnym, mającym ogromne znaczenie w życiu demokracji.

Z tej też racji w myśl rozporządzeń dozwolone są zabawy ludowe na terenie całej Polski. Nie powinno zabraknąć nikogo z mieszkańców Włocławka we wzięciu udziału w „Zabawach Ludowych”, które odbędą się w następujących dzielnicach:

I. Stare Boisko T. K. W., ul. Warszawska;

II. Pl. Staszycy przy Zakładach Ceramicznych;

III. Nad Zgłowiączką, między mostem kolejowym a miejskim;

IV. Plac Wolności.

Orkiestry grać będą w godzinach od 14-tej do 22-giej. W programie muzyka taneczna.

Wstęp bezpłatny.

Niech żyje P. K. W. N. i „Święto Odrodzenia!”

Komitet Obchodu Święta Odrodzenia.

Z ZAKŁADU im. Ks. JANA DŁUGOSZA.

Zakład im. ks. Jana Długosza organizuje od dnia 23 b. m., z funduszu Caritasu, *dożywianie niezamożnych dzieci* szkolnych, które nie mogły skorzystać z obozów i kolonii letnich.

Przewidziane są rozrywki na wolnym powietrzu.

Zapisy 20 i 22 bm. 15—18 godz. Łęska 26. DYREKTOR.

ZAWIADAMIAM Szanownych Odbiorców, że nowopowstała Wytwórnia Napojów Gazowych J. Wojcieszko, w Włocławku, ul. Leona XIII Nr. 16 (tel. 16-52) jest prowadzona przez właścicielkę chemiczkę, która po długoletniej praktyce w tej branży, poleca niezrównanej dobroci i smaku swoje wyroby.

Jednocześnie zaznaczam, że przeciwko tym wszystkim, którzy rozśiewają o firmie mojej fałszywe pogłoski wystąpię na drogę sądową.

MATURY DLA EKSTERNÓW.

Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego w Toruniu podaje do wiadomości, że kandydaci powyżej 21 lat, chcący złożyć egzamin dojrzałości liceum ogólnokształcącego dla eksternów mogą go składać w całości, bądź też częściami w/g następujących grup przedmiotów: język polski, język obcy nowożytny, historia i ewent. język łaciński;

matematyka, fizyka, chemia i astronomia;

biologia, geografia (ewent. i geologia) zagadnienia życia współczesnego i propedeutyka filozofii.

Na prośbę zdającego możliwe jest przeniesienie geografii do drugiej grupy i chemii do grupy trzeciej.

W razie pomyślnego wyniku egzaminu Komisja Egzaminacyjna wydaje zaświadczenia o zdaniu egzaminu z drugiej grupy przedmiotów. Na podstawie zaświadczeń o zdaniu egzaminu ze wszystkich grup Komisja wydaje zdającym przewidziane regulaminem świadectwa dojrzałości.

Opłata za częściowy egzamin z każdej grupy przedmiotów wynosi 150 zł.

Najbliższa sesja egzaminów odbędzie się we wrześniu b. r. — Udokumentowane podania o dopuszczenie do egzaminu dojrzałości lub ukończenia gimnazjum jako ekstern należy wnieść do Kuratorium O. S. w Toruniu w terminie do 1 sierpnia br.

WARSZAWA—WŁOCŁAWEK.

Spółdzielnia komunikacyjno autobusowa „Auto Transport” uruchamia połączenie autobusowe pomiędzy Włocławkiem a Warszawą. Wiadomość ta jest we wszechmiar godna podkreślenia. Miasto nasze zawsze odczuwało brak szybkich połączeń ze stolicą, dokąd wyjazd stanowił długą, pełną trudności podróż.

Cieszy nas to tym bardziej, że komunikacja ta jest pomyślana w ten sposób, iż w najbliższym czasie przewidziane jest uruchomienie drugiego autobusu, który będzie wyjeżdżał z Włocławka rano a powracał wieczorem.

Szczegóły znajdują Czytelnicy w naszym dziale ogłoszeń.

UMUNDUROWANIE JUNAKÓW

Do czasu wprowadzenia umundurowania dla junaków WP. i PW. przy wszystkich wystąpieniach służbowych: ćwiczeniach, defiladach i t. p. junacy hufców P. W., mają nosić opaski biało-czerwone z czarnymi literami WF. i PW.

Opaski nosi się na lewym ramieniu.

Podstawa: Rozkaz Nr. 1/46 Rejon. Kmdt. WF. i PW. Włocławek.

Poza tym junacy, noszą czapki, kroju wojsk. (rogatyki polowe lub furazerki).

Z dniem 14 b.m. uruchomiona została przez Spółdzielnię Komunikacyjno-Przewozową AUTO — TRANSPORT w Warszawie regularna komunikacja autobusowa na trasie

WARSZAWA — WŁOCŁAWEK

Odjazd z Warszawy (ul. Marszałkowska przy Al. Jerozolimskich — nawprost ul. Widok) **godz. 7 rano**

Odjazd z Włocławka — Plac Wolności **godz. 14-ta**

!! AUTOBUSEM DO WARSZAWY !!

Ogłoszenie

Powiatowy Referat Aprowizacji i Handlu we Włocławku podaje do wiadomości, że poczynając od dnia 23. 7. 46 r. będą wydawane następujące artykuły żywnościowe na karty z miesiąca czerwca br.:

1) SMALEC

kat. I prac. po 500 gr. na kupon nr. 28 kat. I rodz. po 200 gr. na kupon nr. 25 karty dod. „C” po 550 gr. na kup. nr. 16

2) ŚLEDZIE SZWEDZKIE

kat. II prac. po 700 gr. na kup. nr. 32 kat. III prac. po 1000 gr. na kupon nr. 28

3) KASZA

na karty z mies. lipca od 15 do 25 lipca. kat. I prac. po 2 kg na kupon nr. 25.

Sklepy rozdzielcze z powiatu włocławskiego zgłoszą się natychmiast po odbiór asygnat na wyż. wym. artykuły.

Za Starostę Kier. Pow. Ref. Apr. i Handlu w/z T. WARECKI

Sklep

ADAMA CZUPRYNIKA

w Włocławku

ul. 3-go Maja 38 (róg Przedmiejskiej)

poleca:

Oryginalną bibułę „Solali” gwarantowane 100 listków zł. 15.— za książeczkę Gilzy bezustnikowej od zł. 15.— za 100 sztuk
Gilzy z watą do zł. 20.— za 100 sztuk
Gilzy „Jutrzenka” luksusowe Nr. 4, 100 sztuk 25.— zł.

Przyjmujemy przedpłatę na tygodnik

„Radio i Świat”

zawierający m. in. dokładnie opracowane programy radiowe, dział techniczny, obszerny dział poszukiwania rodzin w kraju i zagranicą, dział literacki i dział szachowy.

Cena pisma zł 8,— za egzemplarz.

KSIĘGARNIA POWSZECHNA
Włocławek, ul. Brzeska 4

Ogłoszenia drobne

OKAZYJNA SPRZEDAŻ. Dom 2 piętrowy, murowany z wszelkimi wygodami. Dom parterowy z ładnym placem w centrum miasta. Willa drewniana parterowa z ładnym parkiem w Michelinie, oraz maszyna rymarska i maszyna leworamienna i wiele innych. Wiadomość: kupno i sprzedaż nieruchomości oraz różnych rzeczy — Józef Słomski, Włocławek, ul. Królewiecka 18.

SPRZEDAM dom wraz z dużym placem we Włocławku. Wiadomość w administracji „Gazety Kujawskiej”.

PANSTWOWA HURTOWNIA Nr. 5 Porcelany, Fajansu i Wyrobów Szklanych w Włocławku sprzedaje z zapasów poniemieckich hurtowbutelki: piwne patentki poj. 033,05, piwne kapsle poj. 033,05, lemoniadówki 025,033, sódki drezd. 0,35, koniakówki 0175, 025, 035, 05, 07, bordówki 05, 07, winne reńskie 07, do wód mineralnych 0,25, 0,35, gilka 0,25, atramentówki 0,25.

HURTOWNIA galanteryjna Feliks Aszyk Łódź. Nowomiejska 5 poleca po cenach niskich galanterię, biżuterię sztuczną, kosmetykę. Prowincja za zaliczeniem.

MAKULATURA w większych i mniejszych ilościach do nabycia. Wiadomość — Administracja „Gazety Kujawskiej”.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i sprawy po 5 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerok., 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł.

Ła terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

E-12814

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 60 zł., z przesyłką pocztową 70 zł.

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 11-26. Naczelny Redaktor: CZ. ANDRZEJKOWICZ Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU.

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowiedz. za pismo Kolegium Redakcyjne.